

Innovatie in de zorg: dilemma's en oplossingen

De zorg staat voor grote uitdagingen. De vergrijzing, de toenemende complexiteit van zorgvragen en de krapte op de arbeidsmarkt zorgen ervoor dat de zorg moet veranderen. Innovatie kan een belangrijke rol spelen in deze transformatie.

Voor Raad van Toezicht, bestuurders en managers in de zorg, is het belangrijk om zich bewust te zijn van de dilemma's die innovatie met zich meebrengt. Twee belangrijke dilemma's zijn:

- **Kwaliteit versus kosten:** innovatie kan leiden tot hogere kosten. Dit komt omdat innovatie vaak gepaard gaat met de aanschaf van nieuwe technologie of de ontwikkeling van nieuwe werkwijzen. Tegelijkertijd kan innovatie ook leiden tot een verbetering van de kwaliteit van de zorg, wat uiteindelijk weer kosten kan besparen.
- **Technologische ontwikkelingen versus menselijke zorg:** innovatie in de zorg wordt vaak geassocieerd met technologische ontwikkelingen. Dit kan leiden tot bezorgdheid dat menselijke zorg wordt vervangen door technologie. Het is echter belangrijk om te beseffen dat technologie een hulpmiddel kan zijn om de menselijke zorg te verbeteren en niet een vervanging.

Hoe kunnen Raad van Toezicht, bestuurders en managers omgaan met deze dilemma's?

Kwaliteit versus kosten

Om het dilemma tussen kwaliteit en kosten op te lossen, is het belangrijk om een zorgvuldige afweging te maken tussen de kosten en baten van een innovatie. Dit kan door een kosten-batenanalyse uit te voeren. Hierbij worden de verwachte kosten van de innovatie vergeleken met de verwachte baten, zoals een verbetering van de kwaliteit van de zorg, een efficiëntere zorgverlening of een vermindering van de werkdruk.

Daarnaast is het belangrijk om te kijken naar de mogelijkheden om de kosten van een innovatie te beperken. Dit kan bijvoorbeeld door samen te werken met andere zorginstellingen of door subsidiemogelijkheden te gebruiken.

Technologische ontwikkelingen versus menselijke zorg

Om het dilemma tussen technologische ontwikkelingen en menselijke zorg op te lossen, is het belangrijk om te focussen op de toegevoegde waarde van technologie. Technologie kan worden ingezet om de menselijke zorg te verbeteren, door bijvoorbeeld taken te automatiseren of de zorgverlening efficiënter te maken. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat technologie niet wordt ingezet om menselijke zorg te vervangen, maar om deze te ondersteunen. Bijvoorbeeld door zorgverleners te ontlasten van taken die niet direct bij de zorgverlening horen, zoals administratie en logistiek. Zo kunnen zorgverleners meer tijd besteden aan de zorg voor de patiënt.

Daarnaast is het belangrijk om te investeren in de ontwikkeling van zorgprofessionals. Zorgprofessionals moeten in staat zijn om technologie op een verantwoorde en effectieve manier te gebruiken. Dit kan via scholing en training.

Conclusie

Innovatie is van essentieel belang voor de zorg. Raad van Toezicht, bestuurders en managers in de zorg moeten zich bewust zijn van de dilemma's die innovatie met zich meebrengt. Door zorgvuldige afwegingen te maken en te investeren in de ontwikkeling van technologie en zorgprofessionals, kunnen zij deze dilemma's oplossen en ervoor zorgen dat innovatie bijdraagt aan een betere zorg.

Aanvullende tips

In aanvulling op bovenstaande tips, is er een aantal andere zaken die RvT, bestuurders en managers in de zorg kunnen doen om innovatie te stimuleren.

- Maak van innovatie een expliciete prioriteit binnen de organisatie.
- Creëer een innovatiecultuur: innovatie begint bij een cultuur van innovatie. Stimuleer medewerkers om nieuwe ideeën aan te dragen en schep ruimte voor experimenten.
- Zorg voor draagvlak voor innovatie binnen de organisatie. Dit kan door medewerkers en zorgverleners te betrekken bij de ontwikkeling van innovaties.
- Zorg voor een goede implementatie. Dit kan door medewerkers te trainen op nieuwe werkprocessen en door ervoor te zorgen dat er voldoende ondersteuning is voor de implementatie.
- Investeer in onderzoek en ontwikkeling: onderzoek en ontwikkeling is essentieel voor het ontwikkelen van nieuwe innovaties. Raad van Toezicht, bestuurders en managers kunnen investeren in onderzoek en ontwikkeling door bijvoorbeeld samen te werken met universiteiten of onderzoeksinstituten.
- Maak kennis met innovaties uit andere sectoren. Zo kunnen zorginstellingen inspiratie opdoen voor nieuwe innovaties.
- Zorg ervoor dat er een goede risicobeheersing is ingebouwd bij de implementatie van innovaties.

Door deze tips op te volgen, kunnen Raad van Toezicht, bestuurders en managers ervoor zorgen dat innovatie een positieve bijdrage levert aan de zorg. ■

Henk van der Stelt is professioneel toezichthouder in de zorg met de portefeuilles financiën en ICT.

